

Folketingets Socialudvalg

Sagsnr. 2015 - 2056

Dato: 30. marts 2015

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 9. marts 2015 følger hermed ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forholds endelige svar på spørgsmål nr. 234 (SOU alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 234:

”Ministeren bedes kommentarer henvendelse af 5. marts 2015 fra Handicap-Barn.dk, jf. SOU alm. del - bilag 156, også i forhold til den del, der omhandler børnesamtaler, herunder om det er i overensstemmelse med intentionerne i serviceloven, at børn over 15 år med specielle behov skal afholde børnesamtaler uden deltagelse fra deres værge?”

Svar:

I forhold til den del af henvendelsen fra Handicap-Barn.dk, der vedrører forældremyndighedsindehaverens adgang til barnets e- journal, har jeg modtaget følgende bidrag fra ministeren for sundhed og forebyggelse:

”Henvendelsen handler om forældremyndighedsindehaverens mulighed for at se deres børns oplysninger i den elektroniske patientjournal på sundhed.dk.

Jeg kan bekræfte, at dette ikke er muligt på nuværende tidspunkt.

Årsagen er de gældende regler i sundhedslovens kapitel 8, der regulerer patienters aktindsigt (egenaces) i patientjournaler.

Ifølge sundhedslovens § 37, stk. 1, har patienter ret til aktindsigt i patientjournaler og til på en let forståelig måde at få meddelelse om, hvilke oplysninger der behandles i journalen, formålet hermed, modtagere af oplysningerne og tilgængelig information om, hvorfra oplysningerne stammer.

Forældremyndighedsindehaveren har efter sundhedslovens § 14 ret til aktindsigt i barnets patientjournal for at varetage barnets interesser. Denne ret kan efter § 37, stk. 2, begrænses, i det omfang forældremyndighedsindehaverens interesse i at blive gjort bekendt med oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til barnet.

Reglerne forudsætter således, at der foretages en afvejning af forældremyndighedsindehaveren interesse i at blive gjort bekendt med oplysningerne overfor hensynet til barnets interesse i fortrolighed, herunder også en afvejning af, hvilke oplysninger, der konkret skal gives indsigt i eller undlades.

Denne afvejning foretages i dag på sygehusene og hos de praktiserende læger af sundhedspersoner.

Det er imidlertid ikke på nuværende tidspunkt teknisk muligt automatisk at foretage denne afvejning og screening af oplysninger ved elektronisk opslag i journalen.

På nuværende tidspunkt må forældre således rette henvendelse til lægen og via de almindelige regler om aktindsigt få udleveret de nødvendige oplysninger.

Det er en problemstilling, jeg som sundhedsminister har fokus på, for det er min opfattelse, at der naturligvis både skal tages hensyn til barnets interesse i fortrolighed, men også til at forældrene på en nem og tilgængelig måde kan få de nødvendige oplysninger til at varetage barnets interesse.

Regeringen har derfor også i sundhedsstrategien "Jo før, jo bedre" taget initiativ til, at der laves en teknisk løsning, så det fremover bliver muligt for forældre at få adgang til børnenes sundhedsoplysninger fra sygehusene på www.sundhed.dk, og som samtidigt sikrer en screening af visse fortrolige oplysninger, som vurderes ikke at skulle gives til forældrene. "

Det beskrives også i henvendelsen, at kommunerne administrerer reglerne om børnesamtaler sådan, at unge der er fyldt 15 år, selv skal gennemføre børnesamtalen, uden at forældremyndighedsindehaveren må deltage, uanset at den unge på grund af sin funktionsnedsættelse, kan have behov for bistand.

Alle børn har ret til at blive hørt, når der skal træffes vigtige beslutninger af betydning for deres fremtidige liv, og det er naturligvis vigtigt, at børn bliver inddraget i deres egen sag.

Derfor forpligtiger serviceloven også kommunerne til at inddrage børn i behandlingen af deres egen sag. Når der gives støtte efter serviceloven, skal barnets eller den unges synspunkter altid inddrages med passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed jf. servicelovens § 46, stk. 3. Dette gælder alle børn og unge, der får hjælp efter serviceloven, og dermed også børn og unge, der har en funktionsnedsættelse.

Desuden gælder, at kommunen skal afholde en samtale med barnet eller den unge (børnesamtalen), inden der træffes visse afgørelser, for eksempel inden der træffes afgørelser om foranstaltninger, samvær mv. Samtalen kan undlades, hvis barnets eller den unges modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtalens gennemførelse.

Udgangspunktet er, at forældremyndighedsindehaveren kan være til stede under børnesamtalen. Samtalen kan alene finde sted uden forældremyndighedsindehaverens samtykke og uden dennes tilstedeværelse, når hensynet til barnets eller den unges bedste taler for det. Afholdelse af en børnesamtale uden forældremyndighedsindehaverens deltagelse kan for eksempel være relevant i sager, hvor det vurderes, at forældremyndighedsindehaverens deltagelse kan udgøre en barriere for, at barnet eller den unge får mulighed for at udtrykke sine synspunkter.

I forhold til børn og unge med væsentlige fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser skal kommunen i forbindelse med børnesamtalen også være opmærksom på, at det kan være nødvendigt at tage særlige hensyn eller anvende særlige fremgangsmåder på grund af barnets eller den unges funktionsnedsættelse. Kommunerne skal være særligt opmærksomme på dette, når det vurderes, at det er nødvendigt at gennemføre en børnesamtale uden deltagelse af forældremyndighedsindehaveren.

Endelig kan det være relevant at nævne, at et barn eller en ung som udgangspunkt har ret til at have en bisidder med under sagens behandling, herunder også ved afholdelse af børnesamtalen. Kommunen har pligt til at oplyse barnet eller den unge om retten til en bisidder, som f.eks. kan være en person i barnets netværk, som barnet føler sig tryk ved, og er fortrolig ved. Bisidderen kan virke tryghedsskabende for barnet eller den unge og kan fungere som barnets eller den unges garant for, at dennes meninger og interesser bliver tilkendegivet og belyst fyldestgørende under sagsbehandlingen.

Manu Sareen

/ Dan Holmgreen